ACTIVITEITENPLAN juni 2021 – juni 2022

Dekolonisatie Onderwijs Expertiseplatform

INHOUD

Doelstelling van de activiteiten 2
De activiteiten op een rij (corresponderend met de ToC en de begroting) 2
Operationeel 2
Tactisch 3
Strategisch 3
Analyse en aannames 4
Aangeleerde vooroordelen 4
Bewustwording leidt tot verandering 4
Vooroordelen afleren 4
Drempels verlagen voor het onderwijs 5

Doelstelling van de activiteiten

Het hoofddoel van DOE is de dekolonisatie van het Amsterdamse onderwijs. Zowel op het gehele functionele niveau van onderwijsinstellingen, als op inhoudelijk niveau moet er sprake zijn van dekolonisatie. Dit houdt in dat het Amsterdamse onderwijs op fundamenteel niveau inclusief, divers en meerstemmig wordt. Oftewel: de samenstelling van scholen én het functioneren ervan dient het dekolonisatieproces te weerspiegelen. Dit proces is grotendeels gebaseerd op enerzijds de bewustwording van het koloniale verleden en de doorwerkingen ervan in het heden, en anderzijds het in praktijk brengen van dit bewustwordingsproces op het niveau van bestuur, docenten en lesmateriaal.

Om het Amsterdamse onderwijssysteem te dekoloniseren, zijn er doelen geformuleerd op drie niveaus: lange termijn, middellange termijn en korte termijn. Hoewel alle activiteiten met elkaar verbonden zijn en allen gericht zijn op de dekolonisatie van het Amsterdamse onderwijssysteem, hebben de verschillende termijndoelen bijhorende activiteiten, waarmee de beoogde doelen bereikt zullen worden. Hieronder zijn de activiteiten opgedeeld in de categorieën ‘strategisch’, ‘tactisch’ en ‘operationeel’, die in grote lijnen overeenkomen met respectievelijk de lange termijn, middellange termijn en korte termijn doelen.

De activiteiten op een rij (corresponderend met de ToC en de begroting)

AKT-1:

- Bewustwording via gespreksavonden en meetups (voorbereiding, uitvoering, locatie, productie, programmering)
- Bewustwording via online content en communicatie

AKT-2:

- Ontwikkeling train-de-professional: Pabo
- Ontwikkeling train-de-professional: Docenten

AKT3:

- Ontwikkeling database (inventarisatie, integratie en bijhouden op website)
- Ontwikkeling website (ontwerp, bouwen, contentcreatie en onderhoud)
- Lancering DOE
    - Programmering
    - Productie, locatie, uitvoering

Continuerende activiteiten:

- Backoffice (eerste aanspreekpunt vragen via website)
- Projectcoördinatie IZI, NWB, Fawaka, Zetje In, PdZ (voor maandelijks overleg en besluitvorming)
- Penvoering (contact met opdrachtgever, project- en financiële administratie en inhoudelijke rapportage)

Operationeel

De operationele activiteiten zijn verbonden aan de korte termijn doelen. Dit zijn de activiteiten die de mogelijkheidsvoorwaarden vormen voor de noodzakelijke bewustwording binnen het onderwijssysteem en onder onderwijsprofessionals. Een belangrijk onderdeel van de operationele activiteiten bestaat uit het ontwikkelen trainingen gericht op onderwijsprofessionals (A-KT2). Deze trainingen bestaan onder andere uit het aanleren van pedagogische-didactische vaardigheden met betrekking tot het koloniale verleden en het

leren herkennen van en de omgang met (onbewuste) vooroordelen. De trainingen zullen zich richten op mensen die al in het vak zitten – de onderwijsprofessionals – en onderwijsprofessionals in spé: studenten op de Pabo. Het ontwikkelen en geven van deze trainingen is een belangrijke prioriteit voor DOE.

Daarnaast is het ontwikkelen van een DOE-website waarop de centrale database met niet-eurocentrisch lesmateriaal (vrij van stereotyperingen van zaken als huidskleur en culturele identiteit) gepubliceerd wordt, een belangrijke operationele activiteit (A-KT3). Deze database is een zo nauwkeurig mogelijke verzameling van al het kwalitatieve, niet-eurocentrische lesmateriaal dat beschikbaar is. Activiteiten die hier onderdeel van uitmaken zijn het bouwen van de website, grafisch ontwerp, het onderhoud van de website en database, en backoffice-activiteiten. De trainingen, website en database vormen de fundamentele basis van het dekolonisatieproces van het Amsterdamse onderwijssysteem.

Tactisch

De tactische activiteiten zijn verbonden aan de middellange termijn doelen. Dit zijn activiteiten die op een voortdurend niveau kennis en bewustwording vergroten. Hieronder vallen het creëren van bewustwording via online content en communicatie en het creëren van bewustwording via gespreksavonden en meetups (A-KT1). Het creëren van bewustwording gebeurt zodoende op twee niveaus. De online content en communicatie zal onder andere bestaan uit het schrijven van nieuwsbrieven, het delen van artikelen en onderzoeken, en het sociale media posts. De gespreksavonden en meetups richten zich op het delen van kennis en *best practices* van en tussen onderwijsprofessionals en -instellingen.

Ook het voortdurende aanbieden en geven van trainingen via DOE is onderdeel van de tactische aanpak (verbonden met A-KT2). Hoewel de ontwikkeling van deze trainingen onder ‘operationele activiteiten’ valt, is het aanbieden en geven van de trainingen een proces wat gedurende meerdere jaren doorloopt. Het idee hierachter is dat het werkelijk praktiseren van bewustwording omtrent het koloniale verleden en de doorwerkingen ervan niet van de ene op de andere dag gerealiseerd is. De dekolonisering van het Amsterdamse onderwijs is gericht op fundamentele verandering, en dat kost tijd.

Strategisch

De penvoerende activiteiten en projectcoördinatie vormen de activiteiten op het strategische niveau. Hiervandaan worden de dagelijkse activiteiten en tactische aanpak gemonitord en bijgestuurd waar nodig. Conclusies worden getrokken uit resultaten en trends worden geanalyseerd. Ook plannen voor de lange termijn met betrekking tot het uitbreiden van het aanbod en financiering voor de toekomst.

Analyse en aannames

Om onze doelen te bereiken doen wij bepaalde aannames over hoe de beoogde activiteiten bijdragen aan het tot stand brengen van positieve verandering. Hieraan ten grondslag ligt het idee dat racistische ideeën en discriminatoire praktijken niet 'natuurlijk' ontstaan zijn. Deze zijn aangeleerd, mede door het koloniale verleden en slavernijverleden, en de doorwerkingen ervan in hedendaagse media, onderwijs en dagelijkse interactie. Het onderwijs speelt hierin een belangrijke rol, met het ontwikkelen van betekenissen, bijvoorbeeld door de bestendiging van schadelijke stereotyperingen op basis van huidskleur en culturele identiteit. Het is een plek waar jonge scholieren en studenten gevormd worden en in aanraking komen met belangrijke ideeën over hoe de wereld in elkaar steekt. Daarom is het van belang dat het onderwijs gedekoloniseerd wordt.

Aangeleerde vooroordelen

Het aanleren van vooroordelen en/of racistische ideeën is een langdurig proces dat een onderdeel is van de Nederlandse geschiedenis en cultuur (Wekker, 2016). Het koloniale verleden kan als een fundamenteel onderdeel van het Nederlandse 'culturele archief' gezien worden, waarin bepaalde patronen van ons denken vastliggen. Dit culturele archief is iets wat in het verloop van de geschiedenis is ontstaan. Honderden jaren lang is Nederland een koloniale overheerser geweest. Dit is terug te zien in culturele uitingen, maar ook in het ontstaan van bepaalde overtuigingen en stereotyperingen. Het is echter mogelijk om de gevolgen van dit culturele archief – bijvoorbeeld in de vorm van vooroordelen en overtuigingen – ongedaan te maken.

Bewustwording leidt tot verandering

Een van de fundamentele activiteiten van DOE is het creëren van bewustwording omtrent het koloniale verleden en de wijze waarop het doorwerkt in het heden, zodat er draagvlak ontstaat binnen Amsterdamse onderwijsinstellingen om hier verandering in aan te brengen. Bewustwording van deze problematiek is hierbij van groot belang. Dit kan verschillende vormen aannemen. Zo wordt er actief ingezet op het creëren van bewustwording door middel van online content en communicatie en gespreksavonden en meetups. Wij gaan er vanuit dat bewustwording over deze kwesties ook leidt tot stand komen van draagvlak voor actief beleid om het onderwijs inclusief, divers en meerstemmig te maken [redacted]

Vooroordelen afleren

Het is aangetoond dat (onbewuste) vooroordelen en/of racistische ideeën kunnen verminderen door expliciete scholing over deze onderwerpen [redacted], 2019). Dit kan de vorm aannemen van actieve trainingen, waarbij onderwezen wordt over het koloniale verleden en de doorwerkingen ervan in het heden, en tegelijkertijd ook de eigen vooroordelen expliciet behandeld worden. Deze trainingen dienen ertoe om onderwijsprofessionals bewust te maken over de gevolgen van hun eigen (onbewuste) vooroordelen en het aanleren van pedagogisch-didactische vaardigheden met betrekking tot het koloniale verleden en de doorwerkingen ervan in het heden. Hiermee hoopt DOE de kansenongelijkheid in het onderwijs drastisch te verminderen.

Drempels verlagen voor het onderwijs

Tot slot ontwikkelt DOE een toegankelijk platform in de vorm van een website met database, voor alle onderwijsaanbieders, onderwijsinstellingen en onderwijsprofessionals, waarop niet-eurocentrisch lesmateriaal beschikbaar verzameld wordt. Hiermee wordt het voor onderwijsinstellingen en -aanbieders een stuk gemakkelijker om kwalitatief lesmateriaal en lesmiddelen op een gecentraliseerde plek te vinden. Dit betekent dat de drempel naar een inclusieve leeromgeving met meerstemmig en niet-eurocentrisch lesmateriaal (en dus vrij van stereotyperingen van zaken als huidskleur en culturele identiteit) binnen onderwijsinstellingen een stuk lager wordt. Zodoende wordt het voor onderwijsinstellingen overzichtelijker én toegankelijker om tot positieve verandering te komen.